Ministerie van Justitie en Veiligheid

Minister voor Rechtsbescherming

Directoraat-Generaal Straffen en Beschermen
Directie Jeugd, Familie en Aanpak Criminaliteitsfenomenen

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Beslisnota bij Kamerbrief met beleidsreactie op rapport over jeugdstrafrecht BES

Datum
19 april 2023

Ons kenmerk
4612315

1. Aanleiding

Met bijgevoegde conceptbrief biedt u de Tweede Kamer het rapport 'Preventie van jeugdcriminaliteit en jeugdstrafrecht op Bonaire, Sint Eustatius en Saba' (hierna: BES) van de Raad voor de rechtshandhaving (hierna: de Raad) aan. Tevens bevat de brief een reactie op de aanbevelingen die de Raad doet.
De Raad heeft zijn rapport op 20 maart jl. aangeboden aan u en aan de minister van JenV. De Raad maakt het rapport na zes weken, dus op 1 mei a.s., openbaar.

2. Geadviseerd besluit

Instemmen met aanbieding aan de Tweede Kamer van bijgevoegde brief.

3. Kernpunten

Met de brief informeert u de Tweede Kamer over het rapport van de Raad.
In uw reactie op het onderzoek geeft u aan op welke wijze de aanbevelingen van de Raad worden opgepakt.

4. Toelichting

De Raad heeft in 2016 een rapport uitgebracht over de preventie van jeugdcriminaliteit op de BES. Het voorliggende rapport betreft het onderzoek van de Raad naar de opvolging van de aanbevelingen die destijds zijn gedaan. Tevens heeft de Raad onderzocht hoe het staat met de toepassing van het jeugdstrafrecht op de BES, dat met ingang van 1 augustus 2020 formeel van kracht is geworden.
De Raad concludeert dat het merendeel van de aanbevelingen uit het eerdere rapport is opgevolgd. De aanbeveling die niet is opgevolgd betreft de registratie van risicojongeren. De Raad vindt het nog steeds van belang dat er een goed beeld bestaat van de groep risicojongeren en heeft dit daarom opnieuw als aanbeveling opgenomen. Hierover geeft u in de beleidsreactie aan dat privacyaspecten ertoe hebben geleid dat de registratie nooit van start is gegaan. Er zijn onvoldoende gronden om een weloverwogen besluit te nemen inzake het starten van registratie van risicojongeren. Wel deelt u het standpunt van de Raad dat er behoefte is om risicojongeren vroegtijdig in beeld te krijgen om hun passend hulp te kunnen bieden. Dit kan echter ook middels een aanpak zonder registratie in een systeem, zoals de inzet preventieve gedragsinterventies waarbij vroegsignalering via scholen plaatsvindt.

Directoraat-Generaal Straffen en Beschermen
Directie Jeugd, Familie en Aanpak Criminaliteitsfenomenen

Datum
19 april 2023

Ons kenmerk
4612315

De Raad noemt de invoering van het jeugdstrafrecht BES in 2020 een mijlpaal, maar constateert dat de toepassing op diverse punten kan worden verbeterd. Dat is ook gebleken uit een evaluatie die door de betrokken ketenpartners op de BES in gezamenlijkheid is uitgevoerd. De aanbevelingen die de Raad doet om de toepassing van het jeugdstrafrecht verder te verbeteren sluiten bij deze evaluatie aan. Daarbij vindt de Raad het een goede zet dat er met subsidie van het ministerie per 1 januari jl. een coördinerend beleidsmedewerker jeugdstrafrecht op de BES is aangesteld voor een periode van twee jaar. In uw beleidsreactie op de betreffende aanbevelingen van de Raad wijst u hier ook op en geeft u voorbeelden van concrete stappen die inmiddels zijn gezet.
Overigens wijst de Raad er in zijn rapport ook op dat het op zich niet hoeft te verbazen dat er rond de toepassing van het jeugdstrafrecht BES nog tal van verbeterpunten zijn. Het jeugdstrafrecht is immers nieuw. Bovendien zijn alle betrokken ketenpartners relatief klein en hebben zij beperkte capaciteit. Daar komt nog bij dat het jeugdstrafrecht is ingevoerd tijdens de COVID-pandemie, toen fysiek overleg tussen organisaties niet of beperkt mogelijk was.
Ten aanzien van de aanbeveling van de Raad om initiatief te nemen tot het opnemen van de taakstraf als hoofdstraf in het Wetboek van Strafrecht BES geeft u aan dat u, alvorens hierover een besluit te nemen, eerst de meerwaarde en de consequenties voor wetgeving en uitvoering in kaart wilt brengen. Materieel kan op de BES al wel een taakstraf worden opgelegd, namelijk als bijzondere voorwaarde.
Over de uitvoering in Europees Nederland van een op de BES opgelegde PIJ-maatregel geeft u aan dat de aanbeveling van de Raad om allereerst de processen inzichtelijk te maken inmiddels is opgepakt. Tevens wijst u op het streven om in de toekomst in de Caribische regio een PIJ-behandeling te kunnen effectueren voor inwoners op de BES-eilanden.

4.1 Politieke context
Per brief van 8 februari 2023 is de Tweede Kamer op de hoogte gebracht van de voortgang van de JenV beleidsagenda voor Caribisch Nederland 2021-2025. Ook daarin is de Kamer geïnformeerd over de evaluatie van de toepassing van het jeugdstrafrecht die door de ketenpartners op de BES is uitgevoerd. Tevens is in de brief van 8 februari gewezen op de Koninkrijksbrede werkgroep die zich richt op het realiseren van forensische zorgvoorzieningen in het Caribisch deel van het Koninkrijk. Bijgevoegde beleidsreactie sluit hierop aan.

4.2 Financiële overwegingen
Deze brief heeft geen financiële gevolgen. Die zijn mogelijk wel aan de orde als een definitief standpunt wordt ingenomen over de taakstraf als hoofdstraf.

4.3 Krachtenveld
De concept beleidsreactie is afgestemd met Stichting Reclassering Caribisch Nederland (aan wie subsidie is verleend voor het aanstellen van een coördinerend medewerkers voor de jeugdstrafrechtketen) en DJI.

4.4 Communicatie
Het uitbrengen van een persbericht als de brief aan de Kamer wordt verzonden wordt niet nodig geacht.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.